

PODSUMOWANIE KADENCJI

Paweł Wójcik

Skończyła się kadencja obecnego rządu, jest to zawsze czas do podsumowywania dokonań oraz niepowodzeń. Każdy resort prowadzi tego rodzaju rozrachunek. Ministerstwo Środowiska spotkało się z dziennikarzami aby przekazać swój punkt widzenia na kończącej się kadencji.

Do dyspozycji dziennikarzy stało niemal całe kierownictwo resortu w składzie: **Andrzej Kraszewski** – minister środowiska, **Joanna Maćkowiak-Pandera** – podsekretarz stanu, **Janusz Zaleski** – główny konserwator przyrody i podsekretarz stanu, **Henryk Jacek Jezierski** – główny geolog kraju i podsekretarz stanu oraz **Michał Kielsznia** – dyrektor Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zabrakło tylko sekretarza stanu **Stanisława Gawłowskiego** i podsekretarza stanu **Bernarda Błaszczyka**, których wezwały inne obowiązki służbowe.

– Często słyszę, że dbanie o środowisko to przede wszystkim ochrona przyrody. – powiedział minister Kraszewski – *Ochrona przyrody to istotnie powinność zarówno rządu, jak i każdego obywatela. Jednak w obecnej dobie kwestie środowiskowe zyskują coraz większy wymiar ogólnogospodarczy i stają się jednym z kluczowych wyzwań na szczeblu krajowym, unijnym, jak i globalnym. Jedynie spójne, ponadsektorowe i podejmowane wspólnie z innymi ministrami działania zmierzające do praktycznej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju mogą przynieść pożądany skutek. Według szacunków ekonomistów z lat 80., 5 do 10% dochodu narodowego Polska traciła corocznie w wyniku zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Na ochronę środowiska przeznaczano wówczas z budżetu państwa (wtedy mieliśmy system centralnie planowany – z budżetu były budowane wszystkie instalacje) 0,2 do 0,5% dochodu narodowego, co uniemożliwiało podejmowanie koniecznych działań. Od tego czasu ochrona środowiska zyskała znacznie większą rangę w Polsce. Nowy impuls nadała polityce środowiskowej obecność Polski w UE. Coraz więcej nakładów przeznaczanych jest na cele środowiskowe, ale co najważniejsze –*

nasz kraj w coraz większym stopniu staje się beneficjentem polityki środowiskowej w tym sensie, że czyste środowisko traktujemy jako nasz atut oraz potencjał rozwojowy.

Nowa konstytucja odpadowa

Ustawa z 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, zakłada przejście przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Teraz właściciel nieruchomości będzie wnoszył na rzecz gminy opłatę za gospoda-

nych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów, ■ upowszechnienia prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ■ zwiększenia liczby nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, ■ wyeliminowania dzikich wysypisk i nielegalnego palenia śmieci w piecach, ■ skutecznego monitoringu postępowania z odpadami komunalnymi.

Nasz kraj w coraz większym stopniu staje się beneficjentem polityki środowiskowej w tym sensie, że czyste środowisko traktujemy jako nasz atut oraz potencjał rozwojowy – powiedział prof. Andrzej Kraszewski, minister środowiska.

rowanie odpadami. Wprowadzenie zmian w obowiązujących przepisach przyczyni się m.in. do:

- realizacji zobowiązań unijnych w zakresie osiągnięcia określo-

Z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywane będą koszty odbierania, transportu, zbierania oraz unieszkodliwiania, w tym odzysku i recyklingu, a także koszty utwo-

➔ rzenia i prowadzenia punktów selektywnego zbierania odpadów oraz kosztów obsługi administracyjnej systemu. Ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2012 r., a ostateczny termin wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi to 1 lipca 2013 r.

– *Reformę gospodarki odpadami, tzw. rewolucję śmieciową, uznaję za najważniejszą zmianę korzystną i dla Polaków, i dla środowiska* – powiedział minister Kraszewski. – *Jest ona szansą dla Polski na czysty krajobraz i dogonienie europejskich standardów zagospodarowania śmieci. Dzięki zmianom w przygotowanej przez Ministerstwo Środowiska ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mieszkańcy nie będą już musieli samodzielnie zawierać umów z firmami odbierającymi odpady. Zgodnie z ustaloną przez każdą gminę opłatą, każdy mieszkaniec będzie płacił za odbiór śmieci – wszystkich komunalnych odpadów jakie wyprodukuje, w tym np. wielkogabarytowych. Ustawowo będzie też taniej dla segregujących śmieci. Samorządy dzięki ustawie zyskują narzędzia do realizacji swoich obowiązków, bowiem dotychczasowe przepisy nie pozwalały im egzekwować skutecznie płacenia za śmieci czy ich właściwego zagospodarowania. Dla przedsiębiorców ustawa wprowadza możliwość konkurencji w otwartych przetargach organizowanych przez gminy na odbieranie odpadów.*

Polska gazem stoi?

Przez pokolenia polska gospodarka oparta była na węglu. Niemal cała energetyka, przemysł ciężki związane były z tym właśnie nośnikiem energii. Konsekwencje były i są nader złożone. Jedną z nich jest znacząca emisja gazów cieplarnianych wynikająca z tego właśnie rodzaju paliwa.

Ale od niedawna pojawiła się pewna nadzieja – magiczne pojęcie „gaz łupkowy”. Ministerstwo Środowiska udzieliło do tej pory prawie 20 podmiotom (z kapitałem polskim, amerykańskim, brytyjskim oraz kanadyjskim) ponad 100 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż gazu łupkowego. Firmy poszukiwawczo-wydobywcze wywierciły już w ramach koncesji 10 otworów.

Wsparcie dla badania potencjału gazu z łupków oznacza, że realizowane są ekspertyzy wpływu poszukiwań gazu łupkowego na otoczenie oraz opracowywane są wstępne szacunki zasobów gazu łupkowego w Polsce. Przygotowywane są materiały informacyjne nt. poszukiwań i eksploatacji gazu z łupków w celu wsparcia działań na rzecz gazu łupkowego na forum Unii Europejskiej, a także w celu podnoszenia świadomości społecznej.

Czy Polska stanie się samowystarczalna w zakresie gazu ziemnego – trudno dzisiaj powiedzieć. Zanim złoża zostaną przygotowane do eksploatacji, a eksploatacja zostanie uruchomiona na skalę przemysłową, minie jeszcze kilka, a raczej kilkanaście lat. Ale już dzi-

będzie się odbywał na innych warunkach niż dla pozostałych sektorów przemysłowych. Bezpłatnych uprawnień do emisji nie mogą uzyskać nowe instalacje wytwarzające energię elektryczną.

Istnieje w Polsce ważny instrument ekonomicznego wsparcia ochrony środowiska – jest nim Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Odgrywa on istotną rolę w działaniach na rzecz ochrony klimatu. Obecnie Fundusz kontynuuje i przygotowuje realizację 25 działań i programów priorytetowych w tej dziedzinie. Oferta Funduszu dotyczy wszystkich elementów pakietu energetyczno-klimatycznego: odnawialnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej oraz ograniczania emisji gazów

Huty szkła są gałęzią przemysłu całkowicie uzależnioną od gazu ziemnego. Czy gaz łupkowy uniezależni nas od importu tego paliwa i surowca?

siaj konieczna jest dalsza redukcja emisji gazów cieplarnianych, do czego zobowiązują nas międzynarodowe ustalenia.

W wyniku negocjacji pakietu energetyczno-klimatycznego w dyrektywie 2003/87/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE wprowadzono możliwość przyznania darmowych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych tzw. derogacji dla podmiotów energetycznych. Państwa członkowskie mogą przejściowo przydzielić bezpłatne uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych instalacjom wytwarzającym energię elektryczną, które funkcjonowały przed 31 grudnia 2008 r., lub których proces inwestycyjny został faktycznie rozpoczęty przed tą datą. Przydział uprawnień dla takich podmiotów

cieplarnianych i jest kierowana do różnych grup beneficjentów – zarówno samorządów, jak i przedsiębiorców (w tym małych i średnich). W latach 2008–2014 NFOŚiGW przeznacza na dofinansowanie (w formie pożyczek i dotacji) przedsięwzięć na rzecz ochrony klimatu ok. 8,9 mld zł.

Przepisy ustawy o efektywności energetycznej z 15 kwietnia 2011 r. stanowią, że wpływy z opłat zastępczych oraz kar związanych z wprowadzaniem systemem białych certyfikatów będą przeznaczone na wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie poprawy efektywności energetycznej. Obecnie służą temu wypracowane i wdrażane w NFOŚiGW programy objęte systemem zielonych inwestycji (Green Investment

Scheme). W latach 2010–2013 są realizowane trzy programy priorytetowe:

- „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” – przewiduje się termomodernizację ok. 3000 budynków (budżet 1 565 mln zł);
- „Efektywne zarządzanie energią w celu zmniejszenia jej zużycia w przedsiębiorstwach” – planuje się wsparcie ok. 200 audytów energetycznych i modernizację ok. 150 instalacji (budżet 820 mln zł);
- „Modernizacja i rozwój ciepłownictwa” – wsparcie dla przedsięwzięć z zakresu efektywnego przesyłu i dystrybucji energii cieplnej (budżet 1 050 mln zł).

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013 pomoc finansową otrzymują projekty:

- zapewniające odzysk energii w procesach przemysłowych „Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach” oraz „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik”,
- projekty infrastrukturalne z zakresu efektywności energetycznej „Wysokosprawne wytwarzanie energii” oraz „Efektywna dystrybucja energii” i „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej”.

Ministerstwo Środowiska jest operatorem programu „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii” realizowanego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego dla Polski, na lata 2009–2014, z którego środki (75 mln EUR) przeznaczone są głównie na działania w zakresie efektywności energetycznej.

W ramach działalności Funduszu Termomodernizacji i Remontów działającego w ramach ustawy z 21 listopada 2001 r., można ubiegać się o przyznanie tzw. premii termomodernizacyjnej. Mogą z niej korzystać wszyscy inwestorzy, bez względu na status prawny. Podstawowym warunkiem formalnym ubiegania się o premię jest przedstawienie audytu energetycznego. W la-

tach 1999–2010 pozytywnie rozpatrzonych zostało 20 712 wniosków. Z budżetu państwa w tym okresie przyznano premie na łączną sumę 1 mld 80 mln zł.

Flora i fauna, nasze dziedzictwo

Podstawą zrównoważonego rozwoju jest sprawne zarządzanie środowiskiem. Wejście w życie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r. pozwoliło na stwo-

Wszystkie plany zadań ochronnych powstają z udziałem społeczności, co pozwala uwzględnić, obok przyrodniczych, również przesłanki gospodarcze i społeczne. W celu ułatwienia konsultacji społecznych stworzono platformę informacyjno-komunikacyjną, za pomocą której udostępniana jest informacja, a która docelowo ma stanowić kompendium wiedzy na temat obszarów chronionych w Polsce.

Obecnie polska sieć Natura 2000 składa się ze 144 obszarów specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 55 719 km², co stanowi około 15,8% po-

Rosiczka (na zdjęciu) należy do naszego dziedzictwa przyrodniczego.

wienie wyspecjalizowanych struktur administracji zajmujących się procedurą oceny oddziaływania na środowisko oraz spowodowało zwiększenie tempa wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ustawa powołała nowy organ administracji ochrony środowiska – Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, która między innymi przez wdrożenie procedury i systemu wsparcia ocen oddziaływania na środowisko oraz wysoki poziom kadry, usprawniła proces zarządzania środowiskiem w Polsce, przyspieszyła procedury związane z oceną oddziaływania na środowisko oraz oceną oddziaływania na obszary Natura 2000. Między innymi w ostatnim czasie uruchomiono kosztujący blisko 25 mln zł projekt „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na terenie Polski”, współfinansowany ze środków POIiŚ.

wierzchni lądowej Polski, oraz z 823 obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (specjalne obszary ochrony siedlisk) o powierzchni 37 919,6 km², co stanowi około 11% powierzchni lądowej Polski. Cała sieć na terenie Polski składa się łącznie z 961 obszarów Natura 2000 o łącznej powierzchni 61 506,6 km² co obejmuje około 20% powierzchni kraju.

W latach 2008–2010 dofinansowanie Komisji Europejskiej w ramach LIFE+ uzyskały 23 projekty realizowane na terenie naszego kraju. Łączna ich wartość wynosi blisko 56 mln euro, przy współfinansowaniu Komisji Europejskiej wynoszącym 31 mln euro i NFO-ŚiGW w wysokości około 90 mln zł. Suma pozyskanych dotychczas środków (2007–2010) i alokacji na lata 2011–2013 wynosi 87 mln euro, a poziom dofinansowania jaki można mak-

symalnie uzyskać wynosi 75% kosztów kwalifikowanych. W przypadku Polski dofinansowanie krajowe projektów LIFE+ zapewnia NFOŚiGW. W naborze przeprowadzonym w 2011 roku, do Komisji Europejskiej zostało przekazanych 61 projektów z Polski, na łączną kwotę dofinansowania z KE ok. 84 mln euro przy alokacji dla Polski wynoszącej 17,5 mln euro. Łączna wartość projektów wynosi ponad 680 mln zł, bez projektów międzynarodowych: blisko 650 mln zł.

Rozszerzenie ochrony

Nowelizacją ustawy o ochronie przyrody z 21 maja 2010 r. wprowadzone zostały istotne zmiany legislacyjne w zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów. Przywrócono obowiązek uzgadniania wycinki drzew przydrożnych z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, dzięki czemu możliwe stało się uniknięcie zniszczenia wielu gatunków zagrożonych wyginięciem. Jednocześnie zwiększona została ochrona alej przydrożnych – elementu krajobrazu kulturowego np. Warmii i Mazur.

W celu ochrony flory i fauny rodzimej zostało opracowane rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, które wejdzie w życie w 2011 r. Regulacje dot. gatunków obcych mają na celu ograniczenie ich rozprzestrzeniania się na terenie Polski.

W 2011 r. wejdzie w życie również rozporządzenie Ministra Środowiska z 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, które ma na celu ograniczenie ryzyka związanego z gatunkami zwierząt niebezpiecznych przetrzymywanych u osób prywatnych, jak i w ogrodach zoologicznych, które niejednokrotnie zagrożone są wyginięciem na świecie.

W 2011 r. przekazano do uzgodnień międzyresortowych projekt rozporządzenia w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową. Obecnie Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez: żubry, wil-

ki, rysie, niedźwiedzie oraz bobry. Kwoty wypłaconych odszkodowań wynosiły w 2009 r. – 7 422 392 zł, a w 2010 r. – 9 680 896 zł. Rozporządzenie przyczyni się do jednolitego rozpatrywania wniosków o odszkodowanie w poszczególnych województwach i zwiększenia możliwości kontroli wydatków.

Podjęto też działania niezbędne dla ochrony ponad 300 gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem. SGGW w Warszawie realizuje projekt dot. opracowywania programów ochrony dla wilka, rysia, niedźwiedzia, kormorana, żurawia i wydry, współfinansowany w ramach POIiŚ oraz z funduszy NFOŚiGW. Od 2009 r. RP aktywnie współpracuje z Republiką Federalną Niemiec w zakresie transgranicznej ochrony wilka, m.in. w ramach polsko-niemieckiej grupy roboczej. Realizowane są projekty i programy reintrodukcji gatunków m.in. żubra, foki szarej, rysia, sokoła wędrownego, puchacza, cietrzewia i głuszca, susła moręgowanego i perełkowanego, żółwia błotnego, gniewosza plamistego, strzebli błotnej, różanki oraz niepylaka Apollo czy pazia żeglarza; realizowane w ostatnich 4 latach pozwalają na odbudowę wolno żyjących populacji gatunków zagrożonych wyginięciem. W kwietniu 2011 r. podjęto decyzję o powołaniu polsko-słowackiej grupy eksperckiej ds. dużych drapieżników, zajmującej się głównie ochroną wilka, który na terenie Słowacji jest gatunkiem łownym. Ochrona ptaków w miastach wiąże się z ochroną miejsc lęgowych jerzyka i wróbla. Dzięki staraniom Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska prowadzenie prac termomodernizacyjnych lub remontowo-budowlanych wymaga uzyskania stosownych zezwoleń, które zapewniają dostępność siedliska dla tych gatunków również po remoncie.

Duża kasa

Z pięciu osi środowiskowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, których wdrażanie nadzoruje Ministerstwo Środowiska, IV oś dedykowana jest dla tych przedsięwzięć, które ograniczą negatywny wpływ swojej przemysłowej działalności na środowisko. Na dofinansowanie

dla zgłaszanych projektów przeznaczono 200 mln euro. Maksymalny pułap dofinansowania dla projektów inwestycyjnych (numery działań od 4.2 do 4.6) określono na 30% i ustalono górny limit wsparcia na jeden projekt w wysokości 20 mln zł. Inne limity obowiązują na działania nieinwestycyjne skierowane na wsparcie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego i wprowadzania ekoznaków. W tym działaniu maksymalne wsparcie wynosi 400 tys. zł., ale za to może wynieść aż 50% kosztów kwalifikowanego projektu.

Od początku 2008 r. do końca sierpnia 2011 r. ogłoszono dla IV osi 14 naborów wniosków, w wyniku których złożono ponad 300 wniosków o dofinansowanie na łączną wartość ponad 1,5 mld zł. Rekomendacje do wsparcia uzyskały 222 projekty na kwotę 1,2 mld zł. Z kolei dofinansowanie potwierdzone zawartą umową zdobyły 160 projekty na kwotę prawie 700 mln zł, co stanowi ok. 93% dostępnej alokacji. Największa pula środków przypada na projekty dotyczące ochrony powietrza – udzielono dofinansowania na kwotę 270 mln zł, co stanowi ok. 40% wszystkich środków zaalokowanych w IV osi.

Przyspieszenie zielonych technologii

Ostatnie lata to wyraźne wzmocnienie działań mających na celu promowanie i propagowanie „zielonych technologii”. Temu celowi ma służyć między innymi GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii. Polska jest zdolna do skutecznej konkurencji na globalnym zielonym rynku. Od końca 2009 r. Ministerstwo Środowiska realizuje projekt „GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii”, przygotowany w ramach COP 14 – Konferencji Klimatycznej ONZ, której Polska była gospodarzem. Projekt ma na celu międzynarodowy transfer (zarówno do krajów UE, jak i do krajów spoza Unii) innowacyjnych technologii środowiskowych i szerzenie globalnej myśli technicznej. Projekt promuje innowacyjne zielone rozwiązania i wspiera rozwój przedsiębiorstw w tym zakresie, w obszarach takich jak: gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, odna-

wialne źródła energii, rozwiązania wspierające oszczędność energii, ochrona powietrza oraz ochrona bioróżnorodności. W ciągu dwóch edycji funkcjonowania konkursu GreenEvo udało się wyselekcjonować 30 sprawdzonych, skomercjalizowanych w Polsce, zielonych technologii.

Woda ta dobra i ta zła

18 marca 2011 r. weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo wodne z 15 lutego 2011 r., która przeniosła do polskiego prawa postanowienia dyrektywy powodziowej (2007/60/WE). Zobowiązania nałożone na państwa członkowskie, wynikające z tej dyrektywy,

stan części wód lub dobry potencjał. W polskim Prawie wodnym, które transponuje Ramową Dyrektywę Wodną, głównym narzędziem planistycznym są plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Natomiast jednym z elementów składowych tych planów jest podsumowanie programów działań przedstawionych w Programie wodno-środowiskowym kraju. Celem Programu wodno-środowiskowego kraju, opracowanego w 2010 r. jest zebranie najważniejszych działań, których wdrożenie pozwoli na osiągnięcie dobrego stanu wód do 2015 r.

Dla potrzeb opracowania pierwszego Programu wodno-środowiskowego kraju i pierwszych planów gospo-

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) zatwierdzony przez Radę Ministrów 16 grudnia 2003 r., identyfikuje faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej. W 2010 r. wybudowano ok. 8 983 km sieci kanalizacyjnej i zmodernizowano ok. 476,4 km sieci kanalizacyjnej. W 2010 r. wybudowano 32 nowe oczyszczalnie ścieków komunalnych oraz przeprowadzono ok. 174 innych inwestycji (rozbudowa/modernizacja) w oczyszczalniach już istniejących.

Po kilkukrotnych doświadczeniach nader ważne stało się usprawnienie realizacji inwestycji przeciwpowodziowych. W sierpniu 2010 r. weszła w życie ustawa z 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych. Ustawa wprowadza do systemu prawnego rozwiązania pozwalające na uproszczenie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych.

Po przejściu powodzi w 2010 r. określono, iż powódź wyrządziła ponad 2300 szkód, a koszty ich usuwania oszacowano na około 1 356,2 mln zł. Aktualnie środki z rezerwy celowej, jakimi dysponują regionalne zarządy gospodarki wodnej, wynoszą łącznie 86 540 tys. zł.

A co się nie udało?

Sukcesy są ważne, ale nie mniej ważne jest to, co w czasie trwania kadencji się nie udało. Jedną z takich spraw, z którymi boryka się każdy kolejny rząd i to bezskutecznie, jest objęcie granicami parku narodowego całego obszaru Puszczy Białowieskiej. Obecna konstrukcja prawa daje samorządom bardzo silną pozycję w negocjacjach, pozwalającą na zawetowanie jakichkolwiek działań mających na celu wprowadzanie dodatkowej ochrony przyrody na ich terenie. Niestety samorządy gmin położonych na terenach i obrzeżach Puszczy Białowieskiej, mimo wielu prób, negocjacji i rozmów, nader ochoczo z tego prawa korzystają.

– Szkoła, że tak się dzieje – powiedział min. Kraszewski – *bowiem mieliśmy nadzieję, że pozytywne roz-*

Po przejściu powodzi w 2010 r. określono, iż powódź wyrządziła ponad 2300 szkód, a koszty ich usuwania oszacowano na około 1 356,2 mln zł.

porządowania wodami, wykonano szereg dokumentów niezbędnych dla procesu planowania. Plany gospodarowania wodami (PGW) zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów 22 lutego 2011 r. Według Ramowej Dyrektywy Wodnej są one narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych i stanowią fundament podejmowania decyzji mających wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki. PGW powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE), która jest głównym aktem prawnym w dziedzinie polityki wodnej Unii Europejskiej, do 2015 r. na państwa członkowskie został nałożony obowiązek osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych dla wszystkich części wód, tj. dobry

➔ *wiązanie problemu, objęcie parkiem narodowym całego obszaru Puszczy pozwoli nam na sprawniejsze negocjacje w równie trudnych rozmowach jakie prowadzimy mając zamiar utworzyć Park Narodowy Wielkich Jezior Mazurskich, jak i w szeregu innych regionów kraju.*

Dość dużym problemem, z jakim nie udało się uporać było znaczące zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej. Obecnie władze starają się tworzyć więcej polderów dla zatrzymania lub redukcji fali powodziowej. Niestety poldery to ziemia i tu nie udało się stworzyć takiego systemu prawnego, który wprowadziłby ograniczoną możliwość użytkowania gruntów nadających się na poldery, a zwłaszcza pozwalających na wyłączenie ich spod zabudowy.

Również nie udało się przeprowadzić reformy inspekcji ochrony środowiska. W związku ze zmianami prawnymi powinna ona uzyskać odmienną strukturę i podległość. To chyba zadanie dla następnego rządu.

– *Podsumowując dwa lata swojej działalności poprzedni minister środowiska tej kadencji Maciej Nowicki miał na koncie sukcesy takie jak m.in. rozwiązanie największego polskiego konfliktu ekologicznego o Rospudę, skrócenie czasu uzgodnień środowiskowych i odblokowanie wydatkowania środków unijnych i budowy infrastruktury w całym kraju dzięki utworzeniu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – podsumowuje minister Kraszewski. – Kontynuując*

jego politykę dążenia do rozwoju zgodnego ze środowiskiem poszliśmy kolejnych kilka kroków dalej: reformując gospodarkę odpadami, zarabiając na klimacie. To proces, który będzie dawał coraz lepsze efekty w dłuższej perspektywie i który trzeba kontynuować. Największym wyzwaniem najbliższych miesięcy dla Ministerstwa Środowiska będzie dalsze prowadzenie prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Pod hasłem „Kształtowania ram środowiska w Europie” polska prezydencja odpowiada za takie procesy w imieniu UE jak np. wspólne stanowisko na globalną Konferencję Klimatyczną ONZ, która w tym roku odbędzie się w Durbanie w RPA.

Tekst i zdjęcia: Paweł Wójcik

W artykule wykorzystano materiały przygotowane przez Ministerstwo Środowiska.